

03-06-2015

Sagsnr.
2015-0126995Dokumentnr.
2015-0126995-2

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Status på forslag fra dagtilbudsledere til implementering af effektiviseringsmåltal

I budget 2016 indgår et effektiviseringsforslag på dagtilbudsområdet, der udarbejdes med inddragelse af lederne på området. Der er et måltal for arbejdet på 20 mio. kr. i 2016 stigende til 30 mio. kr. i 2017 og frem.

Børne- og Ungdomsudvalget fik ved 2. behandlingen af budgetforslaget den 29. april 2015 en status for arbejdet med forslaget. Her fremgik det, at forvaltningen efter første inddragelse af lederne ville arbejde videre med effektiviseringsforslaget i tre spor:

- 1) Videre kvalificering af de 10 konkrete forslag, som lederne kom med i første inddragelsesrunde, og som kunne have en effektiviseringseffekt i 2016.
- 2) Dialog med lederne om, hvordan de konkret kan implementere besparelsen på 20 mio. kr. 2016 uafhængig af, om de 10 konkrete forslag fra spor 1 kan gennemføres.
- 3) Resultat af analyse af højere priser på de københavnske dagtilbud ifht. andre kommuner.

Dertil kommer en videre analyse af forslag til den stigende profil i budget 2017. Forvaltningen fremlægger hermed status på de to første spor. Analysen af det tredje spor vil først foreligge i slutningen af juni.

Effektiviseringsmåltallet for dagtilbuddene vil sammen med de øvrige effektiviseringsforslag blive præsenteret for udvalget på budgetseminaret i august, og såfremt forslaget bliver vedtaget i budgettet, vil det indgå i udmøntningssagen, som præsenteres for Børne- og Ungdomsudvalget ultimo 2015.

1. Kvalificering af de konkrete forslag fra første inddragelsesrunde

I første inddragelsesrunde kom lederne med i alt 10 forslag, som beskrevet i statusnotatet til BUU 29. april. Tilbage melding på alle forslagene fremgår af tabel 2 sidst i dette notat. Selvom lederne gik kreativt og konstruktivt til opgaven var mange af deres ideer til effektiviseringer allerede blevet indtænkt i effektiviseringskataloget. Dette gælder f.eks. besparelser på udflytterbørnehaver og besparelse på faste ejendomsudgifter.

Forvaltningen vurderer derfor, at der kun er tre forslag, som har et besparelspotentiale udover de forslag som allerede var indregnet i det samlede effektiviseringskatalog. Forslagene fremgår af nedenstående tabel 1. Samlet effektivisering hvis forslagene skulle gennemføres vil være på 26-27 mio. kr. i 2016 og 30 mio. kr. fremadrettet.

Tabel 1. Effektiviseringspotentiale på forslag for første inddragelsesrunde

Forslag	Økonomisk potentiale	Effekt af forslag
Afskaffe udvidet åbningstid i udvalgte institutioner	<p>Der er en besparelse på at afskaffe udvidet åbningstid, dvs. åbningstid ud over 55 timer. Budgettet udgør i alt 5,7 mio. kr. fordelt på 44 institutioner.</p> <p>Implementering af forslaget vil medføre enten en forøgelse af grænsen for hvornår der tildeles ekstra midler til udvidet åbningstid eller en gennemgang af kriterierne for hvornår ekstra midler til udvidet åbningstid tildeles.</p>	Afskaffelse af udvidet åbningstid vil mindske fleksibiliteten af dagtilbuddene og især ramme forældre i håndværker-, service- og sundhedsfag med skæve arbejdstider.
Afskaffe gratis frugt, morgenmad, mælk og bleer i institutionerne	<p>Der er en større besparelse på at afskaffe gratis frugt, morgenmad, bleer og mælk. Samlet set kan spares driftsudgifter på i alt 19,9 mio. kr.</p> <p>Implementering af forslaget vil kræve en analyse af, om der skal tages særligt hensyn til børn på fripladser.</p>	Afskaffelse af gratis ordninger vil medføre en social skævvridning, da det vil påvirke især børn fra socialt udsatte familier. Dette gælder især morgenmaden, som vurderes at være et vigtigt måltid for at sikre børnenes trivsel. Hvis forslaget skal gennemføres, anbefaler ledere, at morgenmaden friholdes. Derudover anbefales det at afskaffelse af bleer kun sker for de ældre børn.
Fjerne eller reducere mulighed for minibusser ved merindskrivning	<p>Der kan gennemføres en besparelse ved at reducere eller fjerne tilskuddet på op til 61 busser. Det forventes, at der i 2016 kan indhentes en besparelse på 0,5-1,0 mio. kr. ved afskaffelse af 10 busser. Hvis ordningen fjernes helt kan besparelsen fra 2017 og frem stige til 4-5 mio. kr.</p> <p>Implementering af forslaget vil kræve en analyse af behovet for merindskrivning baseret på den planlagte kapacitetsudvidelse.</p>	På kort sigt vil afskaffelsen af ordningen medføre et incitament til at få fyldt de tomme pladser, der er i byen, og derved optimere kapaciteten. På lang sigt vil det være nødvendigt at udvidet kapaciteten på dagtilbudsområdet, hvilket der søges om i anlægsforslagene til budget 2016.

Efter drøftelse med lederne anbefaler forvaltningen, at der arbejdes videre med forslaget omkring at fjerne muligheden for minibusser ved merindskrivning.

De øvrige forslag vurderes at have større udfordringer af hensyn til dagtilbuddenes fleksibilitet, samt børnenes sundhed og trivsel. Forslagene vil blive afdækket yderligere inden den endelige tilbagemelding på udvalgets budgetseminar i august.

2. Dialog med lederne om konkret gennemførelse af besparelse

En besparelse på 20 mio. kr. i 2016 svarer til en reduktion i enhedernes budget på 0,6% og besparelsen på yderligere 10 mio. kr. i 2017 en reduktion på 0,9% i alt. For hver klynge eller netværk svarer besparelsen til et gennemsnit på ca. 200.000 kr. i 2016 og ca. 300.000 kr. i 2017.

Lederne peger på, at de primært kan indhente besparelsen på personalelønninger. Derudover vil nogle klynger kunne gennemføre en mindre del af besparelsen på kompetenceudvikling eller andre udviklings tiltag. Samtidig peger lederne på, at det vil være lettere at indhente besparelserne i de klynger der har store tilbud, da deres økonomi er mere robust.

I løbet af de sidste 5 år er de enkelte enheder i klynger og netværk blevet ca. 1/3 større. Det skyldes, at der over de sidste år er sammenlagt institutioner og udbygget og nybygget til større enheder, hvilket har givet stordriftsfordele. Der er indlagt en effektivisering i budgetforslag 2016 ved at bygge større og billigere institutioner, hvor der f.eks. ikke er behov for kompensationsordninger, men der er ikke foreslået en besparelse på institutionernes lønmidler, som følge af stordriftsfordelene.

Den konkrete besparelse vil blive udmøntet via en reduktion i pladspriserne. Hvordan den enkelte klynge eller netværk reducerer i lønbudgettet vil være forskelligt, men de vil skulle skrue på et eller flere af følgende håndtag:

- Mindre brug af vikartimer, for eksempel som følge af at personalet kan dække på tværs af tilbuddets grupper, fordi der er flere grupper på institutionen
- Færre samlet antal personaletimer, for eksempel som følge af at færre medarbejdere kan dække alle børnegrupper i ydertimerne, fordi der er flere grupper
- Færre midler til ledelse
- Færre midler til udviklingsarbejde eller kurser
- Mere brug af pædagogmedhjælpere frem for pædagoger
- Færre timer til rengøring, vedligehold mv.

Besparelsen i 2017 kan desuden indhentes på følgende forslag, som kræver videre analyse:

- Investering i bedre lysløsninger, som kan medføre en besparelse på energiudgifter.
- Investering i bedre lyd miljøer, der kan medføre en besparelse ved at nedsætte sygefravær og derved brugen af vikartimer. Der er udarbejdet et anlægsforslag om en pulje på 5 mio. kr. til at investere i bedre lyd miljøer på 30-40 dagtilbud.
- Bedre ferieplanlægning ved at give mulighed for bindende ferietilmelding og/eller mulighed for kun at have en institution i klyngen/netværket åbent i ferieperioder
- Analyse af inklusion og sociale normeringer. Effekt af støttepædagogordningen og brugen af sociale normeringer.
- Øge størrelsen af klynger samt øge antallet af medarbejdere under den enkelte pædagogiske leder
- Udvikling af et samlet tilsynskoncept for institutionerne, med uddelegering af tilsynsopgaven til klyngelederen

Tabel 2. Tilbage melding på konkrete forslag fra første inddragelsesrunde.

Forslag	Tilbage melding
1. Styringsværktøj til at styre overflytning af børn fra vuggestue til børnehave	Det vurderes ikke at være en effektiviseringsgevinst, men der arbejdes videre med om de nuværende informationer dagtilbuddene modtager kan optimeres.
2. Nedsætte mødetid i ressource teams	Der er foretaget en evaluering af ressource teams, som viser at de har den tilsigtede effekt, men at der skal ske nogle små justeringer for at gøre modellen mere fleksibel. Modellen er nu ved at blive tilrettet.
3. Øge institutioners frihedsgrad ved merindskrivning	Der vurderes ikke, at være effektiviseringsgevinst, da den foreslåede model blot vil være en omfordeling af eksisterende budgetmidler.
4. Besætte ledige stillinger uden stillingsopslag når medarbejdere på andre dagtilbud fritstilles	Der forventes kun, at være en meget lille effektiviseringsgevinst. Der arbejdes videre med, om der kan der kan findes en løsning i de få tilfælde, det er relevant.
5. Mere målrettet deltagelse i faglige udviklingsprojekter	Effektiviseringseffekt vurderes at være lille, da det handler om få minutter pr. medarbejder.
6. Nedlægge udflytterbørnehave	Der arbejdes allerede med at effektivisere udflytterbørnehaverne i et separat forslag med en effektivisering på 2,8 mio. kr. i 2016 og 2,3 mio. kr. i 2017. Forslaget kan derfor ikke medtages i denne effektivisering.
7. Afskaffe udvidet åbningstid i udvalgte institutioner	Der er en besparelse på at afskaffe udvidet åbningstid. Se ovenstående tabel 1.
8. Afskaffe gratis frugt, morgenmad, mælk og bleer i institutionerne	Der er en besparelse på at afskaffe ordningerne. Se ovenstående tabel 1.
9. Fjerne eller reducere mulighed for minibusser ved merindskrivning	Der er en besparelse på at afskaffe eller reducere ordningerne. Se ovenstående tabel 1.
10. Nedsætte kravene til økologi	Der kan gennemføres en mindre besparelse ifht. frugt, morgenmad og mælk, men generelt er der ikke den store udgiftsforskel på disse produkttyper.